

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савет

ZAKLJUČAK

o odbacivanju

**Zahtjeva za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i
Zlouporebe vladajućeg položaja gospodarskog subjekta Mozart d.o.o. Banja Luka
protiv Vlade Republike Srpske**

**Sarajevo
listopad, 2021. godine**

Broj: UP-05-26-2-026-8/21
Sarajevo, 04.10.2021. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 26. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člankom 58. stavak (4) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zlouporabe vladajućeg položaja gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenog dana 13.07.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21, na 93. (devedesettrećoj) sjednici održanoj dana 04.10.2021. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luke, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu članka 10. Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće BiH je pod brojem: UP-05-26-2-026-1/21 dana 13.07.2021. godine zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja i zlouporabe vladajućeg položaja (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane gospodarskog subjekta Mozzart d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Mozzart ili Podnositelj zahtjeva), putem odvjetnika dr. Almina Dautbegović i Sanele Dautbegović, Crkvice 54 A-2 Zenica protiv Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka.

Zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan, te je Podnositelju zahtjeva dana 22.07.2021. godine upućen zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-2/21, a zatim i dana 24.08.2021. godine zahtjev za dopunom pod brojem: UP-05-26-2-026-4/21. Podnositelj zahtjeva je Zahtjev dopunio podneskom koji je zaprimljen dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-05-

26-2-026-3/21 i podneskom koji je zaprimljen dana 01.09.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-026-5/21.

U zaprimljenom Zahtjevu se u bitnom navodi slijedeće:

Podnositelj zahtjeva Mozart je gospodarsko društvo koje kao pretežitu djelatnost obavlja djelatnosti kockanja i klađenja (92.00) i čija su prava kao priređivača igara na sreću, prema navodima iz Zahtjeva, povrijeđena uspostavljanjem prava samo određenih pravnih osoba da priređuju elektroničke igre na sreću.

U Zahtjevu se ukazuje na odredbe Zakona o igrama na sreću („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 22/19) i to:

- Odredbom članka 7. Zakona o igrama na sreću Republika Srpska uspostavila je monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka na elektroničke igre na sreću, odnosno isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektroničkih igara na sreću,
- Odredbom članka 119. stavak 2. Zakona o igrama na sreću, licence i odobrenja data na osnovu odredaba zakona koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaće na snazi ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, u suprotnom, istekom roka iz stavka 1. ovog članka licence po zakonu prestaju važiti bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Prema stavku 4. istog članka, izuzetno od stavka 2. ovog članka, licence i odobrenja za priređivanje elektroničkih igara na sreću dana na temelju odredaba zakona koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostat će na snazi do isteka roka na koji su dane, nakon čijeg isteka licence po zakonu prestaju da važe bez vođenja posebnog upravnog postupka.

Podnositelj zahtjeva, slijedom navedenog, ističe da je zainteresiran za slobodno funkcioniranje tržišta za priređivanje igara na sreću, a time i aktivno legitimirano za podnošenje ovog Zahtjeva, a sve sukladno odredbi članka 27. stavak 3. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 48/05, 76/07 i 80/09).

Pozivajući se odredbe Zakona o konkurenciji i to

- članka 2. na koga se Zakon primjenjuje, posebno točka b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište i
- članka 10. Zakona o konkurenciji točke b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača i c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.

Podnositelj zahtjeva navodi da je donošenjem Zakona o igrama na sreću uspostavljen monopol Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka, odnosno isključivo pravo za obavljanje djelatnosti elektroničkih igara na sreću, čime je spriječena i ograničena konkurencija, između ostalog i Podnositelja zahtjeva, da obavlja navedenu djelatnost.

Ovo je posljedica odredbi članka 119. stavak 4. Zakona o igrama na sreću kojima je zakonodavac uspostavio, prema navodima iz Zahtjeva, očiglednu diskriminaciju između priređivača elektroničkih igara na sreću (tako što je napravio razliku između onih priređivača koji su produljili licencu po ranije važećem zakonu i svih ostalih priređivača) i istovremeno važenje dva zakona koji sadrže oprečne odredbe u pogledu prava pojedinih lica da priređuju elektroničke igre na sreću bez jasnih kriterija. Predmetni Zakon donijet je na prijedlog organa uprave - Ministarstva financija Republike Srpske te su na taj način Republika Srpska i njeni organi izvršne vlasti neposredno utjecali na tržište i zlouporabili vladajući položaj.

Stav je Podnositelja zahtjeva da je donošenjem Zakona o igrama na sreću Republika Srpska ograničila tržište na štetu potrošača, kao i tehnički razvitak proizvoda i usluga koji su posredno ili neposredno vezani za igre na sreću, te je nesumnjivo i nesporno da su ispunjeni svi uvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja od strane Republike Srpske.

1. Odredbe Zakona o igrama na sreću i sporno djelovanje

Prema odredbi članka 16. stavak 1. točka v) ranije važećeg Zakona o igrama na sreću („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 111/12) licencu za priređivanje elektronskih igara na sreću moglo je steći svaka pravna osoba koje je posjedovalo osnovni kapital u iznosu od minimalno 50.000 KM. Osim minimalnog temeljnog kapitala, pravna osoba je morala ispunjavati i posebne uvjete propisane zakonom i podzakonskim aktima kako bi steklo licencu.

Prema članku 7. stavak 6. ranije važećeg Zakona o igrama na sreću, pravo priređivanja elektroničkih igara, kladioničkih igara i igara na sreću putem automata prenosi se na priređivače putem licence, koju donosi direktor Uprave za igre na sreću, a koja podliježe reviziji po isteku roka od deset godina od donošenja rješenja.

Prema novom Zakonu o igrama na sreću, pravo priređivanja elektroničkih igara na sreću dodijeljeno je isključivo Lutriji Republike Srpske a.d. Banja Luka (odredbe članka 7. stavak 1. i 4., članka 25. stavak 1. i 3., članka 36. i članka 38. stavak 2.).

Odredbama članka 119. Zakona o igrama na sreću ustanovljava se, prema navodima iz Zahtjeva, očigledna diskriminacija između privatnih priređivača elektroničkih igara na sreću, na način što se pravi razlika između onih priređivača koji su produljili licencu po ranije važećem zakonu i priređivača koji su licencu trebali pribaviti po odredbama novog zakona.

Propisivanjem mogućnosti da licence i odobrenja za priređivanje elektroničkih igara važe do kraja roka na koji su dane, uprkos uspostavljanju isključivog prava Lutrije Republike Srpske za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, spriječena je i ograničena konkurencija i pravo ostalih privatnih priređivača da obavljaju navedenu djelatnost, pa tako i Podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva naglašava suprotnost uspostavljanja monopola određenog broja priređivača elektronskih igara na sreću sa odredbama Zakona o konkurenciji, s obzirom na to da se radi o djelatnosti za koju prema ranijim propisima nije bilo ograničenja u pogledu osoba koja mogu biti priređivači igara na sreću, čime je izvršen izravan utjecaj na poslovanje Podnositelja zahtjeva.

Osim toga, odredbom članka 35. Zakona o igrama na sreću („Naknada za priređivanje kladioničkih igara na sreću") propisano je da za priređivanje kladioničkih igara priređivač plaća naknadu u visini od 20% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate u tom mjesecu, ali ne manje od 1.000 KM po kladionici.

Članak 84. Zakona o igrama na sreću („Naknada za priređivanje igara na sreću na automatima") određuje da se za priređivanje igara na sreću na automatima i putem terminala i interneta plaća naknada 20% na osnovicu koju čini razlika ukupnih uplata i isplata mjesečno po automatu, a ne manje od 100 KM mjesečno po automatu.

Shodno članku 94. Zakona o igrama na sreću (Naknada za priređivanje internet igara na sreću"), priređivač internet igara plaća naknadu u iznosu od 20% na osnovicu koju čini vrijednost ukupnih uplata umanjena za vrijednost ukupnih isplata internet igrama na sreću.

S druge strane, za priređivanje elektroničkih igara na sreću plaća se naknada u iznosu od 5% na osnovicu koju čine ukupne uplate umanjene za ukupne isplate, ali ne manje od 100 KM po terminalu (članak 39. Zakona o igrama na sreću).

Shodno navedenom, priređivači koji su zadržali pravo da priređuju elektroničke igre na sreću su i po pitanju plaćanja naknada u povoljnijem položaju u odnosu na druge priređivače koji priređuju ostale vrste igara na sreću - razlika u naknadama je 15% na osnovicu.

Ovakvo postupanje može dovesti i do potpunog gašenja pojedinih priređivača usljed okolnosti da zakon omogućava jednim priređivačima da priređuju elektroničke igre na sreću, kao jedne od profitabilnijih igara na sreću, dok je drugima to pravo uskraćeno. Na taj način, oni koji su onemogućeni da priređuju elektroničke igre na sreću, neće moći da budu konkurentni, niti da ostvare dovoljno prihoda da bi se dugoročno održali na tržištu.

Podnositelj zahtjeva predlaže mjerodavno zemljopisno tržište područje Republike Srpske, s obzirom na to da određeni priređivači imaju pravo obavljanja djelatnosti na teritoriju Republike Srpske.

Osporene zakonske odredbe isključuju ravnopravnu tržišnu utakmicu i dugoročno dovode do gašenja svih djelatnosti onih priređivača igara na sreću koji su diskriminirani ovim odredbama.

Oduzimanjem prava Podnositelju zahtjeva da bude imalac licence / priređivač elektronskih igara na sreću, odnosno sprječavajući ga da obnovi licencu, a zatim prisvajajući sebi prava koja su ranije bila obuhvaćena predmetnom licencom, Republika Srpska je Podnositelja zahtjeva i druge priređivače koji nisu produljili licencu po ranije važećem Zakonu o igrama na sreću podvrgla mjerama koje imaju isto dejstvo kao i eksproprijacija.

2. Zloupotreba vladajućeg položaja

Suprotno odredbama Zakona o konkurenciji BiH i odredbi Ustava Republike Srpske da se slobodno poduzetništvo može zakonom ograničiti isključivo radi zaštite interesa Republike, čovjekove okoline, zdravlja i bezbjednosti ljudi, Republika Srpska oduzela je pravo dosadašnjim priređivačima da obavljaju ovu djelatnost, značajno sprječavajući, ograničavajući i narušavajući tržišnu konkurenciju, a suprotno Zakonu o konkurenciji i Ustavu Republike Srpske.

Logika u pogledu razloga za uspostavljanje vladajućeg i monopolskog položaja određenih pravnih osoba može se proširiti na svaku djelatnost, a ne samo priređivanje elektroničkih igara na sreću, te bi dosljedna primjena takve logike u potpunosti onemogućila slobodno poduzetništvo, odnosno ograničila tržište na štetu potrošača, uz nametanje trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija.

Priređivanje igara na sreću u Republici Srpskoj predstavlja djelatnost od općeg interesa iz koje se obezbjeđuju namjenska sredstva koja koriste, prije svega, za financiranje projekata i programa koji se bave socijalnom zaštitom i humanitarnom djelatnošću, problemima i zadovoljanjem potreba osoba sa invaliditetom, kulturom, vaninstitucionalnim obrazovanjem i vaspitanjem djece i omladine, koji doprinose razvoju sporta, borbi protiv droge i svih oblika ovisnosti, koje se bave razvojem civilnog društva. Uzevši sve to u obzir, postoji potreba da se suzbije siva ekonomija u ovoj oblasti, podstakne zdrava tržišna ekonomija i stvore uvjeti za rast prihoda od igara na sreću, posebno imajući u visu doprinos industrije igara na sreću funkcioniranju Republike Srpske i cjelokupne zajednice u kojoj ona djeluje kao stabilizirajući društveni faktor.

Stavljanje priređivanje elektroničkih igara na sreću u isključivu nadležnost Lutrije Republike Srpske i određenog broja priređivača igara na sreću, uz osiguravanje povoljnijih uvjeta za plaćanje naknada za priređivanje igara na sreću, ne predstavlja zakonito, pravilno i svrsishodno rješenje jer ono na dugoročnoj osnovi onemogućava tehnički razvoj, inovativnost i raznovrsnost na štetu korisnika usluga (potrošača). Negativne posljedice ovakvog stanja nisu limitirane samo na štetu priređivača koji nisu bili u mogućnosti da produlje odobrenje za priređivanje elektronskih igara na sreću. Naprotiv, Republika Srpska i cjelokupno društvo trpe štetu zbog smanjenih poreskih obaveza, nerazvijanja znanja i tehnologija i manjeg broja zaposlenih u ovom sektoru.

Konkurencijsko vijeće je pažljivom analizom navoda iz Zahtjeva te dostavljenih priloga uz Zahtjev utvrdilo da isti treba pojasniti i dopuniti te se obratilo Podnosiocu zahtjeva zahtijevajući da precizno istakne na koje povrede odredbi Zakona o konkurenciji ukazuje u Zahtjevu kao i primjenom odredbi kojeg pravnog akta, prema njegovom mišljenju, se vrši povreda Zakona o konkurenciji (da točno navede pravni akt kao i odredbe istog) obzirom da o istom ovisi daljnje postupanje po Zahtjevu.

Zatraženo je također i da Zahtjev dopuni u točki 4. istog prijedlogom mjerodavnog tržišta proizvoda postupka budući da je dostavljen samo prijedlog mjerodavnog zemljopisnog tržišta.

Istovremeno zatražena je uplata administrativne pristojbe, original ili propisno ovjerena kopiju punomoći za zastupanje (budući da je uz zahtjev dostavljena skenirana verzija dokumenta) te elektronska verzija Zahtjeva, dopune Zahtjeva kao i pripadajućih priloga.

Podnositelj zahtjeva je dostavio traženo podneskom koji je zaprimljen pod brojem: UP-05-26-2-026-3/21 te naveo slijedeće:

- Prema članku 7. stavak 1. Zakona o igrama na sreću RS priređivanje igara na sreću je djelatnost od javnog interesa i isključivo je pravo Republike Srpske, ako ovim zakonom nije drugačije određeno,
- Prema stavku 4. istog članka igre na sreću iz članka 6. stavak 1. točka. 1) i 2) ovog Zakona, osim klasične tombole, priređuje Lutrija samostalno ili u suradnji sa drugim gospodarskim društvima putem formiranja zajedničkog gospodarskog društva u kojem Lutrija ima najmanje 51% udjela u kapitalu i odlučivanju društva, uz predhodnu suglasnost vlade,
- prema članku 25. stavak 1. Zakona o igrama na sreću Lutrija ima pravo priređivanja svih igara na sreću, a ima isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću, osim klasične tombole.

Podnositelj zahtjeva je eksplicitno naveo da su, primjenom odredbe članka 7., 25. stavak 1. i 119. stavak 4. Zakona o igrama na sreću, povrijeđene odredbe članka 10. stavak 1. i 2. Zakona o konkurenciji.

Kompletiranjem predmetnog Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji dana 28.09.2021. godine izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva broj: UP-05-26-2-026-6/21.

3. Ocjena navoda Podnosioca zahtjeva

Uvidom u podneseni Zahtjev i naknadne dopune, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje (utvrđeno iz dostavljene dokumentacije) ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Člankom 69. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština Republike Srpske zakonodavni organ u strukturi vlasti Republike Srpske. Zakonodavnu vlast u Republici Srpskoj vrši Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasa Narodna

skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda.

Vlada Republike Srpske unutar svojih nadležnosti predlaže i izvršava zakone, druge propise i opće akte Narodne skupštine, sukladno sa Ustavom.

Nadzor na privređivanjem igara na teritoriju Republike Srpske vrši Republička uprava za igre na sreću, kao ogran uprave, i nalazi se u sastavu Ministarstva financija Republike Srpske. Osnovana je po osnovu Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 115/18).

Sukladno odredbama Zakona o igrama na sreću i člankom 38. Zakona o republičkoj upravi, Republička uprava za igre na sreću vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na, između ostalog, izdavanje i oduzimanje odobrenja za priređivanje igara na sreću, nagradnih i zabavnih igara, sprovodi postupak dodjele koncesija za priređivanje igara na sreću putem kazina sukladno sa zakonom, utvrđuje ispunjenost prostornih, tehničkih i informacionih uvjeta potrebnih za priređivanje igara na sreću, sprovodi postupak dodjele ovlaštenja za obavljanje tehničkog pregleda aparata za igre na sreću, izdavanje posebnih oznaka koje su priređivači dužni istaći na mjestima na kojima se priređuju igre na sreću, odobrava promet tombolskih kartica za priređivanje tombole zatvorenog tipa, pregled prostorija u kojima se priređuju igre na sreću, uvid u radnje koje su neposredno ili posredno povezane sa priređivanjem igara na sreću, poslovne knjige, izvješća, evidencije, informacione sustave i druga dokumenta ili podatke na temelju kojih se može utvrditi poslovanje priređivača, obavlja inspekcijski nadzor priređivača, usklađuje i sprovodi utvrđenu politiku i osigurava izvršavanje zakona i drugih propisa u oblasti igara na sreću, priprema nacрте podzakonskih akata, donosi rješenja u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora, vodi evidencije o poslovima iz svoje nadležnosti, i vrši druge poslove sukladno sa zakonom i drugim propisima Republike.

Člankom 2. Zakona o konkurenciji propisana je primjena ovog Zakona i to na način da u stavku (1) kaže:

Ovaj zakon primjenjuje se na sve pravne i fizičke osobe koje se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (u daljnjem tekstu: gospodarski subjekti), i to na:

- a) gospodarska društva, poduzeća i pouzetnike i njihove udruge bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
- b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište;
- c) ostale fizičke i pravne osobe koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno sudjeluju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruge, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nositelji prava intelektualne svojine.“

Pojam gospodarskog subjekta, sukladno sa navedenom odredbom Zakona, ograničen je na način da se traži ispunjenje i još jednog dodatnog uvjeta, a to je da se isti „posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, da sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju“, te da isti „sudjeluju ili utječu na tržište“.

Sukladno članku 9. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra vladajućim položajem i to:

Gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog gospodarskog subjekta na mjerodavnom tržištu, udjele koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište. (2) Pretpostavlja se da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba ili usluga ako na mjerodavnom tržištu ima udjel veći od 40%. (3) Pretpostavlja se da više gospodarskih subjekata ima vladajući položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na mjerodavnom tržištu dva ili tri gospodarska subjekta imaju zajedno tržišni udjel veće od 60%. (4) Pretpostavlja se da više gospodarskih subjekata ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na mjerodavnom tržištu četiri ili pet gospodarskih subjekata imaju zajedno tržišni udjel veći od 80%.

Člankom 10. Zakona o konkurenciji propisano je šta se smatra zlouporabom vladajućeg položaja i to:

(1) Zabranjena je svaka zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu. (2) Zlouporaba vladajućeg položaja posebno se odnosi na: a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija; b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača; c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj; d) zaključivanje sporazuma kojima se uvjetuje da druga strana prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Podnositelj zahtjeva podnio je predmetni Zahtjev Konkurencijskom vijeću protiv Vlade Republike Srpske, a koji se u cijelosti odnosi na kršenje odredbi Zakona o konkurenciji odredbama Zakona o igrama na sreću („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 22/19).

Bitno je ovdje istaći da je zakon normativni akt države, entite ili kantona koji tačno po određenom postupku donosi njen zakonodavni organ, te je zakon nakon ustava, najviši i najvažniji pravni akt. Zakon prestaje da važi donošenjem novog zakona koji uređuje tu oblast, na temelju odluke Ustavnog suda i istekom vremena na koji je donijeti (u koliko je donijet na određen vremensko razdoblje).

Nesporno je da se zakonom kao najvećim pravnim aktom, poslije Ustava, može utjecati na tržište na način da se sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, međutim Konkurencijsko vijeće kao organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, sukladno članku 25. stavak 2) Zakona o konkurenciji u takvim slučajevima može samo dati mišljenje o usklađenosti određenog akta sa Zakonom o konkurenciji, ali da zakon kao takav stavi van primjene ili proglasi ništavim, ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće u vršenju svojih poslova, sukladno sa Zakonom i drugim propisima koji reguliraju konkurencijsku politiku u Bosni i Hercegovini je nadležno, sukladno sa člankom 25. Zakona, da a) donosi podzakonske akte na osnovu odredbi ovog zakona i druge podzakonske akte potrebne za njegovu provedbu; b) propisuje definicije i obračunske metode za određene djelatnosti, i to bankarstvo, osiguranje i slično; c) propisuje i daje tumačenje općih i posebnih definicija konkurencijskih pojmova, kao i obračunske metode za ključne konkurencijske pojmove; d) odlučuje o zahtjevima za provođenje postupka i vodi postupak; e) donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Konkurencijskim vijećem; f) daje mišljenja i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, gospodarskog subjekta ili udruge; g) donosi interne akte o unutrašnjoj organizaciji Konkurencijskog vijeća, osim Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji se donosi uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine; h) daje

inicijativu za izmjene i dopune Zakona o konkurenciji; i) predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine odluku o visinu iznosa administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem.

Sukladno istom članku Zakona stavak (2) propisano je da Konkurencijsko vijeće na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti s ovim zakonom.

U sklopu nadležnosti Konkurencijskog vijeća koje su propisane Zakonom za potrebe predmetnog postupka posebno je bitno osvrnuti se na dvije i to nadležnost propisana člankom 25. stavak(1) točka f), kao i nadležnost propisana stavkom (2) navedenog članka.

Postupajući sukladno članku 25. stavak (1) točka f), kao i člankom 25. stavak (2) navedenog članka Zakona, Konkurencijsko vijeće donosi mišljenje kojim daje svoj stav o bilo kom aspektu konkurencije i cijeni suglasnosti nekog nacrtu i prijedloga zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju sa Zakonom o konkurenciji. Naročito je bitno naglasiti da se po zahtjevu za mišljenje ne vodi postupak utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja, nego je to stav Konkurencijskog vijeća o pitanjima koja bi eventualno mogla imati ili imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, bez bilo kakvog prinudnog mehanizma da se po tom stavu i postupi.

Vlada Republike Srpske, a ni Ministarstvo financija RS prilikom predlaganja Zakona o igrama na sreću („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 22/19) nisu zatražili mišljenje Konkurencijskog vijeća, odnosno nisu postupili sukladno članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji.

Zabranjena konkurencijska djelovanja sukladno sa Zakonom o konkurenciji su zabranjeni sporazumi (članak 4.), zlouporeba vladajućeg položaja (članak 10.) i zabranjene koncentracije (članak 13.).

Obzirom na naprijed navedeno, donošenje zakona se ne može podvesti pod zabranjeno konkurencijskog djelovanje, odnosno zakon ili određeni članci zakona se ne mogu smatrati zlouporabom vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji.

Podnositelj zahtjeva je podnio zahtjev za pokretanje postupka, (ne zahtjev za mišljenje u smislu članka 25. stavak (1) točka f) ili članka 25. stavak (2) Zakona), te je jasno i nedvosmisleno tražio od Konkurencijskog vijeća da pokrene postupak utvrđivanja povrede iz članka 10. Zakona protiv protiv Vlade Republike Srpske radi primjene odredbi Zakona o igrama na sreću („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 22/19).

Osim davanja mišljenja na nacrtu i prijedloge zakona, Konkurencijsko vijeće ni na koji drugi način ne može utjecati na odredbe zakona, jer nije nadležno da mjenja ili da nalaže promjene odredbi zakona kada on stupi na snagu, imajući u vidu da se radi o normativnom aktu države kojeg je po posebnom utvrđenom postupku donio njen zakonodavni organ.

Ovdje također ističemo da je i Sud BiH u Presudi broj: S1 3 U 033913 19 U od 17.02.2021. godine odbio tužbu gospodarskog subjekta Mozart koji se odnosila na Zaključak Konkurencijskog vijeća broj: UP-01-26-2-014-15/19 od 26.09.2019. godine (odbijen gospodarski subjekat Mozart zbog stvarne nenadležnosti u svezi Zakona o igrama na sreću). Pritom je Sud BiH zauzeo stanovište da prihvata stanovište Konkurencijskog vijeća da se odredbama zakona kao općeg akta može utijecati na tržište na način da se sprječava ili ograničava tržišna utakmica, ali da Konkurencijsko vijeće nema ovlaštenje da stavi van snage ni pojedine odredbe ni cjelokupan zakon koji je na snazi. Nadalje, navode da je donošenje zakona u domenu javne vlasti i donošenje zakona nije i ne može biti razmatrano kao sporazumjevanje gospodarskih subjekata na tržištu što jeste objekat posmatranja i nadležnosti Konkurencijskog vijeća. Zakoni se donose po posebnoj proceduri, u isključivoj nadležnosti

zakonodavne vlasti a nadležnost za preispitivanje usklađenosti zakona sa ustavom je u nadležnosti Ustavnog suda koji je jedini mjerodavan da ocjeni da li pojedine odredbe zakona u pitanju krše ustavne principe. Također, je naveo da usvojen zakon, iako je manjkav ili postoji sumnja da neke odredbe nisu usklađene sa Ustavom, podliježe preispitivanju samo i isključivo pred nadležnim Ustavnim sudom.

Obzirom na naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće nema osnova za pokretanje postupka, u smislu odredbi članka 10. Zakona o konkurenciji, na koje se poziva Podnositelj zahtjeva, niti bilo kojeg drugog članka istog Zakona.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučio kao u izreci.

4. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Zaključka.

Predsjednik

dr. sc. Amir Karalić